

16.05.2022

Група № 12

Урок № 42

Тема уроку: «Правопис суфіксів»

Мета уроку: поглибити й систематизувати знання учнів про правопис суфіксів; удосконалювати й формувати орфографічні вміння й навички; розвивати культуру спілкування, логічне мислення, пам'ять, вміння раціонально використовувати навчальний час, виховувати повагу до української мови.

1. Опрацюйте § 35-36 у базовому підручнику: Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти/ Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2018. – 208 с.

2. Перегляньте відео до уроку на YouTube:

https://www.youtube.com/watch?v=lPjcF9KfyU&ab_channel

3. Законспектуйте в робочому зошиті (основне):

Правопис суфіксів

<i>Суфікси</i>	<i>Правило</i>	<i>Приклади</i>
-ичк-, -ичок-	у словах, що утворені від іменників із суфіксами -ик-, -иц(я)	вуличка (бо вулиця), кошичок (бо кошик)
-ечк-, -ечк-, -ечок-	із зменшено-пестливим значенням	вершечок, діжечка, річечка, Маріечка, копієчка
-ир-, -ист-, -изм-	після д, т, з, с, ц, ж, ч, ш, р (Де ти з'їси цю чашу жиру?)	бригадир, бандурист, дантист, класицизм
-ір-, -іст-, -ізм-	після решти приголосних	банкір, вампір, пломбір, піаніст, модернізм
-ив(о)	для вираження збірних понять, що означають матеріал, продукт праці	вариво, добриво, мереживо, печиво
-ев(о)	поняття, що не означають матеріал або продукт праці	марево, зарево
-ин-	в іменниках і прикметниках	чужина, новина, мамин,

		Ольжин, орлиний
-ен-	у дієприкметниках	зроблений, здійснений
-ець-, -ень-, -тель-, -еро-, -елезн-, -еньк-, -есеньк-, -енн-	перелічені суфікси пишуться з літерою -е-	хлопець, велетень, учитель, четверо, довжелезнний, маленький, тонесенський, прагнення
-иц(я), -иш(е), -ик	перелічені суфікси пишуться з літерою -и-	вулиця, хмарще, вулик

<i>Наголос</i>	<i>Після</i>	<i>Пишемо суфікс</i>	<i>Приклади</i>
на основі	шиплячих і м'яких	-ев-	грушéвий, овочéвий, сталéвий (сталь), березнéвий (березенъ)
	подовжених приголосних та Й		життєвий, магнісвий (магній), дісвий (ді[йа])
будь-де	твердих	-ов-	винятковий, ваговий
на закінченні	шиплячих і м'яких		бойовий, дійовий, большовий

4. Виконайте наступні завдання:

4.1 Утворіть нові слова за допомогою суфіксів **-ов-, **-ев-** (**-ев-**), поясніть їх правопис.**

Ялинка, кизил, черешня, соя, дуб, верба, граб, слива, лосось, каракуль, вишня, яблуня, мальва, ромашка, щавель, квасоля, жолудь, радій, гелій, магній, калій, тюль, мітинг, підсумок, перець, морж, лозунг, лід, нікель, марганець, песець, бязь, емаль, фланель, алюміній, натрій, мазь, шарж, хвощ, борщ, матч, замша, душ, ківш, помаранч, овоч.

4.2 На місці крапок поставте е(€) чи о(ъо), ѹо.

Черешн...вий, оранж...вий, полуудн...вий, вермішел...вий, взірц...вий, кизил...вий, коричн...вий, тін...вий, півоні...вий, замш...вий, марганц...вий, марш...вий, груш...вий, вогн...вий, деш...вий, ситц...вий, гутаперч...вий, черепах...вий, квасол...вий, алюміні...вий, свинц...вий, вол...вий, перц...вий, песц...вий, торц...вий, магні...вий.

4.3 Перепишіть, вставляючи пропущені букви.

Гуртк..ва робота, м'яз..ва напруга, леген..ва вена, гв..нт..вий прес, силіці..ва мікросхема, тол..ва покрівля, тол..ва шашка, тюл..ва гардина, матч..вий рахунок, топаз..ве кол..є, бурштин..ві с..режки, груш..вий узвар, ревен..ве варення, насінн..вий фонд, пл..ч..вий та вінц..вий суглоби, тигр..ва акула, багатоківш..вий екскаватор, поплавц..вий датчик, тил..ве місто, фланел..вий костюм, корен..ва ..стема рослини.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net

У темі листа вкажіть ваше прізвище, предмет, номер групи та № уроку.

16.05.2022

Група № 12

Урок № 43

Тема уроку: Контрольна робота № 4 «Орфографічна норма»

Мета уроку: перевірити знання принципів та правил орфографії; розвивати вміння читати, виконувати тестові завдання, працювати самостійно; формувати навички роботи з джерелами інформації, навички самоорганізації.

Матеріали до уроку:

Виконайте завдання до контрольної роботи в робочому зошиті. Надішліть фото всіх конспектів та завдань, якщо Ви ще не надсилали їх, та контрольну роботу № 4 (Урок № 43) мені на електронну пошту ledishade@ukr.net (до 18.05.2022)

Контрольна робота № 4 «Орфографічна норма»

Завдання 1-18 – по 0,5 бала

1. Букву *e* на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка:
  - а) розч..ати, підстр..гати, бр..хати;
  - б) ап..льсиновий, м..даліст, пташ..чка;
  - в) спост..реження, хвил..чка, побл..зу;
  - г) мисл..ння, виш..нька, автор..тет.
2. Апостроф на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка:
  - а) марнослів..я, цв..яховий, любов..ю;
  - б) р..яжанка, високогір..я, пір..ячко;
  - в) череп..яний, трьох..етапний, кав..яр;
  - г) скип..ятити, бездощів..я, п..ятниця.
3. М'який знак на місці пропуску НЕ ТРЕБА писати в усіх словах рядка:
  - а) без сил..ля, постав..те, борот..бист;
  - б) сімдесят.., колодяз..ник, кобзар..;
  - в) мистец..кі, північ.., майбут..нє;
  - г) ниточ..ці, повіл..но, славет..ність.
4. Під час словотвору відбувається чергування на -ЦТВ-, -ЦЬК- у всіх словах рядка :
  - а) юнак, купець, Бахмач, Черкаси;
  - б) волох, словак, Острог, Рига;
  - в) ремісник, Дрогобич, Овруч, козак;
  - г) Кагарлик, ткач, Ла-Манш, баски.
5. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:
  - а) балас..ний, виїз..ний, захис..ний;
  - б) перехрес..ний, зап'яс..ний, якіс..ний;

в) тиж..невий, випус..ний, віс..ник;

г) мас..ний, очис..ний, зліс..ний.

6. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка:

а) ві(д/дд)звеніти, щоде(н/нн)ик, завда(н/нн)ь;

б) числе(н/нн)ий, шале(н/нн)ий, незмі(н/нн)ий;

в) попідти(н/нн)ю, скля(н/нн)ий, о(б/бб)ризкати;

г) гости(н/нн)ість, бо(в/вв)аніти, (л/лл)яний.

7. Літеру *з* на місці пропуску треба писати в кожному слові рядка:

а) ро..житися, бе..таланний, ..жовклив;

б) ..томлений, бе..журний, бе..хмарний;

в) ..палення, ро..поділ, бе..коштовний;

г) ро..трощити, бе..карний, ..худнення.

8. Літеру *с* на місці крапок треба писати в кожному слові рядка:

а) ..середини, ..тупити, ..плутати;

б) ..хитрувати, ..точити, ..кроїти;

в) ..сушити, ..кладник, ..кинути;

г) ..жувати, ..ковзати, ..підтиха.

9. Букву *e* на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка:

а) вул...чка, оч...рет, ч...мпіон, юр...сдикція;

б) ф..стиваль, гр..чаний, плет..во, в..чоріти;

в) зам..рехтіти, гус..ниця, л..вада, т..раж;

г) ал..горія, скл..піння, ш..ренга, дон..чка.

10. Без апострофа треба писати всі слова рядка:

а) мор..як, за..ява, різдв..яний, м..який;

б) зв..язок, п..юре, б..юджет, духм..яний;

в) цв..ях, зор..яний, рел..єф, ф..юзеляж;

г) під..йом, зар..яд, карб..юратор, об..єм.

11. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка:

а) голубон..ці, стіл..чик, злаз..те;

б) кін..цівка, крад..кома, чист..те;

в) сіл..ський, наріж..те, дивац..кий;

г) молот..ба, глян..те, п'ятдесят...

12. Позначте рядок, у якому допущено помилку в чергуванні

приголосних:

а) кавказький, гадяцький, верещати, козацтво;

б) латишський, поштовий, мангилацький, воронезький;

в) бряжчати, мандрівництво, черкаський, птаство;

г) сільський, розміщувати, самарканський, висаджений.

13. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

а) перс..ні, випус..ний, тріс..нути;

б) аген..ство, капос..ний, якіс..ний;

в) артис..ці, хрус..нути, зас..ланий;

г) влас..ний, ціліс..ний, шелес..нути.

14. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка:

а) блаки(т/тт)ю, сестри(ч/чч)ин, пі(д/дд)анство;

б) ста(т/тт)ями, безсмер(т/тт)я, нездола(н/нн)ий;

в) ста(т/тт)ей, подоро(ж/жж)ю, страй(к/кк)ом;

г) народже(н/нн)ий, довкі(л/лл)я, пі(в/вв)ідра.

15. Літеру *з* на місці пропуску треба писати в кожному слові рядка:

- а) ро..чин, ..формувати, бе..хребетний;
- б) бе..перешкодний, ро..колоти, ..тесати;
- в) бе..порадний, ..повістити, ..читати;
- г) ро..галуження, бе..крилий, ..судомити.

16. Літеру *с* на місці крапок треба писати в кожному слові рядка:

- а) ..творення, ..котити, ..шивач;
- б) ..фабрикувати, ..тяжка, ..пуск;
- в) ..чесати, ..кинути, ..цілення;
- г) ..тишити, ..терпіти, ..чинити.

17. Апостроф на місці пропуску треба писати в усіх словах іншомовного походження рядка:

- а) П..емонт, к..янті, кон..юнктура;
- б) валер..янка, радик..юль, вар..сте;
- в) прем..єра, Барб..юс, ар..єргард;
- г) Х..юстон, М..юнхен, круп..є;
- д) В..єтнам, ад..юнкт, манік..юр.

18. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах іншомовного походження в рядку:

- а) квінтил..йон, вол..єр, прес-пап..є;
- б) ал..фонс, гіл..йотина, сек..юриті;
- в) Джул..єтта, лос..йон, р..юш;
- г) він..єтка, бракон..єр, пен..юар;
- д) кабал..єро, кал..ян, рез..юме.

Завдання 19 - 1 бал

19. Установіть відповідність між значенням префікса та прикладом слова.

Значення префікса	Приклад слова
1 збільшена якість	А пр..м'єрний
2 неповна дія	Б пр..в'язати
3 близькість	В пр..в'ялити
4 приєднання	Г пр..карпатський
	Д пр..старий

Завдання 20 - 2 бали

20. Уставте на місці пропусків (якщо потрібно!) букву (чи букви!) або апостроф. Конт..нент, вел..т..нь, хворос..няк, тиж..невий, рекру..ький, пра..ький, Хар..ків, брин..чати, медв..яний, священ..ик, с..авець, ро..житися, пр..жорстоко, пр..стол, тр..умф, вар..во, пр...боркати, мавп..ячий, пр...зирство,студен..во.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net

У темі листа вкажіть ваше прізвище, предмет, номер групи та № уроку.